

Samling af Afgørelser

RETTENS KENDELSE (Ottende Afdeling)

20. maj 2020*

»Annulationssøgsmål – energi – det indre marked for naturgas – direktiv (EU) 2019/692 – tilføjelse af artikel 49a til direktiv 2009/73/EF om vedtagelse af beslutninger om undtagelser fra visse af direktivets bestemmelser – anvendelse af direktiv 2009/73 på gasledninger til eller fra tredjelande – anfægtelse af fristen, der er fastsat til den 24. maj 2020 for meddelelse af undtagelser fra forpligtelserne i direktiv 2009/73 – ikke umiddelbart berørt – ikke individuelt berørt – afvisning«

I sag T-530/19,

Nord Stream AG, Zug (Schweiz), ved avocats M. Raible, C. von Köckritz og J. von Andreae,

sagsøger,

mod

Europa-Parlamentet ved L. Visaggio, J. Etienne og I. McDowell, som befuldmægtigede,

og

Rådet for Den Europæiske Union ved A. Lo Monaco og S. Boelaert, som befuldmægtigede,

sagsøgte,

angående et søgsmål anlagt i henhold til artikel 263 TEUF med påstand om annulation af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/692 af 17. april 2019 om ændring af direktiv 2009/73/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas (EUT 2019, L 117, s. 1),

har

RETTEN (Ottende Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, J. Svenningsen (refererende dommer), og dommerne R. Barents og C. Mac Eochaidh,

justitssekretær: E. Coulon,

afsagt følgende

* Processprog: engelsk.

Kendelse

Twistens baggrund

- 1 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/55/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 98/30/EF (EUT 2003, L 176, s. 57) er blevet ophævet og erstattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 (EUT 2009, L 211, s. 94).
- 2 Direktiv 2009/73 har til formål at indføre fælles regler for transmission, distribution, forsyning og oplagring af naturgas med henblik på at muliggøre adgang til markedet og fremme fair og ikke-diskriminerende konkurrencevilkår. I denne henseende fastsætter dette direktiv bl.a. en forpligtelse til at adskille transmissionssystemer og transmissionssystemoperatører samt indførelse af en ikke-diskriminerende ordning for tredjeparters adgang til gastransmissions- og -distributionssystemerne på grundlag af offentliggjorte tariffer.
- 3 I henhold til artikel 36 i direktiv 2009/73 kan større nye anlæg i gasinfrastrukturen, dvs. sammenkoblingslinjer, LNG-faciliteter og lagerfaciliteter, på anmodning og på visse betingelser undtages fra visse af de forpligtelser, der er fastsat i dette direktiv, på ubestemt tid. For at være omfattet af denne undtagelse skal det bl.a. påvises, at investeringen vil øge konkurrencen i gasforsyningen og øge forsyningssikkerheden, og at risikoen i forbindelse med investeringen er så stor, at investeringen ikke ville finde sted, medmindre en undtagelse blev indrømmet.
- 4 Sagsøgeren, Nord Stream AG, er et schweizisk selskab, der ejes 51% af det russiske selskab PJSC Gazprom og af fire schweiziske selskaber med henholdsvis 15,5% for to af disse, som indirekte ejes af to tyske selskaber, og med 9% for de to øvrige selskaber, hvoraf det ene ejes indirekte af et fransk selskab, mens det andet er et datterselskab af et nederlandsk selskab. Sagsøgeren ejer og driver »Nord Stream«, et netværk bestående af to rørledninger, hvis opførelse blev afsluttet i 2012, og hvis driftsperiode var planlagt til 50 år. Dette net sikrer transporten af gas mellem Vyborg (Rusland) og Lubmin (Tyskland), tæt på Greifswald (Tyskland). Når gassen når tysk område, transporteres den i de jordbaserede rørledninger NEL og OPAL, der under den tyske regulerende myndigheds kontrol er underlagt forpligtelserne i direktiv 2009/73.
- 5 I henhold til Europa-Kommissionens forslag COM(2017) 660 final af 8. november 2017 (herefter »direktivforslaget«) vedtog Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union den 17. april 2019 direktiv (EU) 2019/692 om ændring af direktiv 2009/73 om fælles regler for det indre marked for naturgas (EUT 2019, L 117, s. 1, herefter »det anfægtede direktiv«), som trådte i kraft på tyvendedagen efter dets offentliggørelse, dvs. den 23. maj 2019.
- 6 Ifølge tredje betragtning til det anfægtede direktiv tilstræber det at tackle hindringer for fuldførelsen af det indre marked for naturgas, som skyldes den hidtidige ikke-anvendelse af Unionens markedsregler på gastransmissionslinjer til og fra tredjelande.
- 7 I denne henseende bestemmer artikel 2, nr. 17), i direktiv 2009/73 som ændret ved det anfægtede direktiv, at begrebet »sammenkoblingslinje« ikke alene omfatter en »transmissionslinje, som krydser en grænse mellem medlemsstater med det formål at forbinde disse medlemsstaters nationale transmissionssystem«, men fremover også »en transmissionslinje mellem en medlemsstat og et tredjeland op til medlemsstaternes område eller den pågældende medlemsstats søterritorium«.
- 8 Det fremgår imidlertid af artikel 49a, stk. 1, i direktiv 2009/73, som blev indsat ved det anfægtede direktiv, at »[h]vad angår gastransmissionslinjer mellem en medlemsstat og et tredjeland færdiggjort før den 23. maj 2019, kan den medlemsstat, hvor det første sammenkoblingspunkt for en sådan transmissionslinje med [denne medlemsstats] net er beliggende, beslutte at fravige [visse bestemmelser

i direktiv 2009/73] for de dele af en sådan gastransmissionslinje, der er beliggende på dens område og søterritorium, af objektive grunde, såsom at muliggøre genindvinding af den foretagne investering eller af hensyn til forsyningssikkerheden, forudsat at undtagelsen ikke vil være til skade for konkurrencen på det indre marked for naturgas eller for, at dette fungerer effektivt, eller for forsyningssikkerheden i Unionen«. Nævnte artikel 49a, stk. 1, fastsætter endvidere dels, at undtagelser af denne type skal være »tidsbegrænset til op til 20 år på grundlag af en objektiv begrundelse, som kan fornyes, hvis det er berettiget, og kan være underlagt betingelser, som bidrager til at opfylde ovenstående betingelser«, dels, at »[s]ådanne undtagelser finder ikke anvendelse på transmissionslinjer mellem en medlemsstat og et tredjeland, som er forpligtet til at gennemføre [direktiv 2009/73 som ændret] i sin retsorden i henhold til en aftale, der er indgået med Unionen«.

- 9 Desuden ændrede det anfægtede direktiv artikel 36 i direktiv 2009/73 ved i denne artikels stk. 1, litra e), at bestemme, at den undtagelse, der i henhold til denne bestemmelse indrømmes eksisterende nye infrastrukturer, bl.a. ikke må være til skade for »sikkerheden af naturgasforsyningen i Unionen«.
- 10 Hvad angår gennemførelsen af de ændringer, der ved det anfægtede direktiv blev foretaget af direktiv 2009/73, bestemmer det anfægtede direktivs artikel 2, at undtagen medlemsstater, som ikke har nogen geografiske grænser med tredjelande og ingen transmissionslinjer med tredjelande, og Cypern og Malta på grund af deres geografiske beliggenhed »sætter [medlemsstaterne] de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 24. februar 2020, uden at dette berører eventuelle undtagelser i henhold til artikel 49a i direktiv 2009/73/EF«.

Retsforhandlinger og parternes påstande

- 11 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 26. juli 2019 har sagsøgeren anlagt nærværende søgsmål og nedlagt følgende påstande:
- Det anfægtede direktiv annulleres, for så vidt som det indfører en ny artikel 49a, stk. 3, første punktum, i direktiv 2009/73, hvorefter »[a]fgørelser [om undtagelser] i henhold til stk. 1 og 2 [i denne artikel 49a] vedtages senest den 24. maj 2020«.
 - Parlamentet og/eller Rådet tilpligtes at betale sagsomkostningerne.
- 12 Ved processkrifter indleveret til Rettens Justitskontor af Republikken Polen den 2. oktober 2019, af Kommissionen den 15. oktober 2019, af Republikken Litauen og Republikken Estland den 30. oktober 2019 og af Republikken Letland den 6. november 2019 har disse i henhold til Rettens procesreglements artikel 143 anmodet om tilladelse til intervention til støtte for Parlamentet og Rådet.
- 13 Ved særskilt processkrift indleveret til Rettens Justitskontor den 14. oktober 2019 i henhold til procesreglementets artikel 130, stk. 1, har Rådet fremsat en formalitetsindsigelse, hvori det har nedlagt følgende påstande:
- Sagen afvises.
 - Sagsøgeren tilpligtes at betale sagsomkostningerne.
- 14 Ved særskilt processkrift indleveret til Rettens Justitskontor den 15. oktober 2019 har Parlamentet i medfør af procesreglementets artikel 130, stk. 1, fremsat en formalitetsindsigelse, hvori det har nedlagt følgende påstande:
- Principalt:
 - Sagen afvises.

- Sagsøgeren tilpligtes at betale sagsomkostningerne.
 - Subsidiært, såfremt Retten måtte forkaste formalitetsindsigelsen eller beslutte at henskyde behandlingen af formalitetsindsigelsen til afgørelse i forbindelse med sagens realitet, fastsættelse af nye frister for Parlamentets og Rådets indgivelse af deres respektive svarskrifter.
- 15 I sine bemærkninger indgivet til Rettens Justitskontor den 6. december 2019 vedrørende de af Parlamentet og Rådet fremsatte formalitetsindsigelser har sagsøgeren nedlagt påstand om, at de forkastes som ugrundede, og at søgsmålet følgelig antages til realitetsbehandling.
- 16 Ved afgørelse af 4. april 2020 har Rettens præsident i henhold til procesreglementets artikel 67, stk. 2, besluttet at pådømme sagen forud for andre, henset til de særlige omstændigheder i den foreliggende sag.

Retlige bemærkninger

Formalitetsindsigelserne

- 17 Til støtte for sin formalitetsindsigelse har Parlamentet gjort gældende, at sagsøgeren ikke har søgsmålskompetence til at nedlægge påstand om delvis annullation af det anfægtede direktiv, og at Parlamentet desuden er i tvivl om, hvorvidt sagsøgeren har søgsmålsinteresse med henblik på at opnå denne delvise annullation af det nævnte direktiv. Rådet har til støtte for sin formalitetsindsigelse gjort gældende, at sagen skal afvises, for så vidt som sagsøgeren for det første ikke har interesse i at anlægge søgsmål med påstand om delvis annullation af det anfægtede direktiv, for det andet ikke har kompetence til at anlægge søgsmål med påstand om delvis annullation af det nævnte direktiv, og for det tredje fordi den delvise annullation, der er nedlagt påstand om, vil medføre en væsentlig ændring af det anfægtede direktiv.
- 18 Sagsøgeren har gjort gældende, at selskabet har søgsmålsinteresse og kompetence til at anlægge søgsmål med påstand om delvis annullation af det anfægtede direktiv.
- 19 Når den eller de sagsøgte i et særskilt processkrift anmoder Retten om at tage stilling til, om sagen bør afvises eller om manglende kompetence, skal Retten, uden at indlede behandlingen af sagens realitet, i medfør af procesreglementets artikel 130 tage stilling til anmodningen så hurtigt som muligt, i givet fald efter at have indledt den mundtlige forhandling.
- 20 I den foreliggende sag finder Retten, at sagen er tilstrækkeligt oplyst ved sagsakterne, og den har besluttet ved nærværende kendelse at træffe afgørelse om de af Parlamentet og Rådet fremsatte formalitetsindsigelser, uden at det er nødvendigt at indlede den mundtlige forhandling, idet det af de følgende grunde og uafhængigt af spørgsmålet om, hvorvidt sagsøgeren har godtgjort at have søgsmålsinteresse, ikke er godtgjort, at sagsøgeren har kompetence til at anlægge søgsmål med påstand om delvis annullation af det anfægtede direktiv.

Indledende betragtninger

- 21 Det fremgår af artikel 263, stk. 4, TEUF, at »[e]nhver fysisk eller juridisk person kan på det grundlag, der er omhandlet i stk. 1 og 2, indbringe klage med henblik på prøvelse af retsakter, der er rettet til vedkommende [(den første hypotese)], eller som berører denne umiddelbart og individuelt [(den anden hypotese)], samt af regelfastsættende retsakter, der berører vedkommende umiddelbart, og som ikke omfatter gennemførelsesforanstaltninger [(den tredje hypotese)]«.

- 22 Selv om artikel 263, stk. 4, TEUF ikke udtrykkeligt omhandler spørgsmålet om, hvorvidt annulationssøgsmål, der er anlagt af fysiske eller juridiske personer til prøvelse af et direktiv, kan antages til realitetsbehandling, fremgår det ikke desto mindre af retspraksis, at denne omstændighed ikke i sig selv er tilstrækkelig til at afvise sådanne søgsmål. Unionens institutioner kan nemlig ikke udelukke den retsbeskyttelse, som denne bestemmelse i traktaten giver fysiske eller juridiske personer, alene ved valg af formen for den omhandlede retsakt (jf. analogt kendelse af 10.9.2002, Japan Tobacco og JT International mod Parlamentet og Rådet, T-223/01, EU:T:2002:205, præmis 28 og den deri nævnte retspraksis).
- 23 Når dette er sagt, er et direktiv i henhold til artikel 288, stk. 3, TEUF rettet til medlemsstaterne. I henhold til artikel 263, stk. 4, TEUF kan fysiske eller juridiske personer såsom sagsøgeren således kun anlægge et annulationssøgsmål til prøvelse af et direktiv som det anfægtede, hvis det som omhandlet i den anden hypotese enten berører dem umiddelbart og individuelt, eller som omhandlet i den tredje hypotese udgør en regelfastsættende retsakt, som berører dem umiddelbart, og som ikke omfatter gennemførelsesforanstaltninger (jf. i denne retning dom af 25.10.2010, Microban International og Microban (Europe) mod Kommissionen, T-262/10, EU:T:2011:623, præmis 19, af 6.9.2013, Sepro Europe mod Kommissionen, T-483/11, ikke trykt i Sml., EU:T:2013:407, præmis 29, og kendelse af 7.7.2014, Wepa Lille mod Kommissionen, T-231/13, ikke trykt i Sml., EU:T:2014:640, præmis 20).
- 24 Hvad angår begrebet »regelfastsættende retsakt« som omhandlet i den tredje hypotese i artikel 263, stk. 4, TEUF skal dette forstås således, at det omfatter enhver almen gyldig retsakt med undtagelse af lovgivningsmæssige retsakter. I forhold til disse sidstnævnte retsakter har Lissabontraktatens ophavsmænd således haft til hensigt at opretholde en restriktiv tilgang for så vidt angår borgernes mulighed for at anlægge sag med påstand om annulation, idet de godtgør, at de er »umiddelbart og individuelt berørt« af de nævnte lovgivningsmæssige retsakter (jf. i denne retning dom af 3.10.2013, Inuit Tapiriit Kanatami m.fl. mod Parlamentet og Rådet, C-583/11 P, EU:C:2013:625, præmis 59 og 60, samt Det Europæiske Konvents sekretariat, endelig rapport fra diskussionskredsen vedrørende Domstolens funktionsmåde af 25.3.2003, CONV 636/03, punkt 22, og følgeskrivelse fra præsidiumet til konventet af 12.5.2003, CONV 734/03, s. 20).
- 25 I denne henseende hviler sondringen mellem en lovgivningsmæssig retsakt og en regelfastsættende retsakt i henhold til EUF-traktaten på kriteriet om den lovgivningsprocedure, der førte til dens vedtagelse (jf. kendelse af 7.1.2015, Freitas mod Parlamentet og Rådet, T-185/14, ikke trykt i Sml., EU:T:2015:14, præmis 26 og den deri nævnte retspraksis). I henhold til artikel 289 TEUF er retsakter vedtaget ved en lovgivningsprocedure lovgivningsmæssige retsakter, på samme måde som visse retsakter, der er vedtaget på initiativ af en gruppe af medlemsstater eller af Parlamentet efter henstilling fra Den Europæiske Centralbank (ECB) eller på begæring af Den Europæiske Unions Domstol eller Den Europæiske Investeringsbank (EIB), i de specifikke tilfælde, der er fastsat i traktaterne.
- 26 I det foreliggende tilfælde er det ubestridt, at det anfægtede direktiv blev vedtaget i henhold til artikel 194, stk. 2, TEUF og efter den almindelige lovgivningsprocedure som beskrevet i artikel 294 TEUF. Følgelig udgør det nævnte direktiv en lovgivningsmæssig retsakt som omhandlet i EUF-traktaten, herunder dets artikel 1, der bl.a. foreskriver indsættelse af en artikel 49a i direktiv 2009/73, og som sagsøgeren i det foreliggende tilfælde har nedlagt påstand om delvis annulation af.
- 27 Under disse omstændigheder og uafhængigt af den omstændighed, at det anfægtede direktiv som direktiv fastsætter, at visse medlemsstater, som er adressater for direktivet, skal vedtage gennemførelsesforanstaltninger, hvilket allerede i sig selv udelukker, at det i princippet kan anses for en retsakt, der ikke omfatter »gennemførelsesforanstaltninger«, kan betingelsen om sagsøgerens kompetence til at anlægge sag til prøvelse af det nævnte direktiv ikke baseres på den tredje hypotese i artikel 263, stk. 4, TEUF, eftersom den anfægtede retsakt, dvs. det anfægtede direktiv, ikke udgør en »regelfastsættende retsakt« som omhandlet i denne bestemmelse.

- 28 Hvad angår den anden hypotese i artikel 263, stk. 4, TEUF bemærkes, at selv en lovgivningsmæssig retsakt, som finder anvendelse på de pågældende erhvervsdrivende i almindelighed, under visse omstændigheder kan berøre visse af dem umiddelbart og individuelt som omhandlet i denne bestemmelse (jf. i denne retning dom af 17.1.1985, Piraiki-Patraiki m.fl. mod Kommissionen, 11/82, EU:C:1985:18, præmis 11-32, og af 27.6.2000, Salamander m.fl. mod Parlamentet og Rådet, T-172/98 og T-175/98 – T-177/98, EU:T:2000:168, præmis 30).
- 29 I det foreliggende tilfælde skal det således undersøges, om sagsøgeren, henset til de betingelser, der for så vidt angår det »andet tilfælde« er fastsat i artikel 263, stk. 4, TEUF, har godtgjort, at selskabet var umiddelbart og individuelt berørt af det anfægtede direktiv, idet det bemærkes, at begrebet umiddelbart og individuelt berørt i denne bestemmelse svarer til begrebet i artikel 230, stk. 4, EF, et begreb, som Lissabontraktatens ophavsmænd ikke har haft til hensigt at ændre (jf. i denne retning dom af 3.10.2013, Inuit Tapiriit Kanatami m.fl. mod Parlamentet og Rådet, C-583/11 P, EU:C:2013:625, præmis 70 og 71).

Spørgsmålet, om sagsøgeren er umiddelbart berørt

- 30 Parlamentet er af den opfattelse, at sagsøgeren ikke er umiddelbart berørt af den bestemmelse i det anfægtede direktiv, som selskabet har nedlagt påstand om delvis annulation af i den foreliggende sag, fordi denne bestemmelse specifikt er rettet til de medlemsstater, som det efter anmodning fra operatørerne påhviler at indrømme en eventuel undtagelse, og at den nævnte bestemmelse derfor ikke har nogen indvirkning på sagsøgerens retsstilling.
- 31 Parlamentet er nærmere bestemt af den opfattelse, at intet i den nævnte bestemmelse forpligter sagsøgeren til inden for en bestemt frist at anmode om en undtagelse fra forpligtelserne i direktiv 2009/73 som ændret. Eftersom det anfægtede direktiv ikke indeholder nogen angivelse af, hvornår sagsøgeren skal anmode om en sådan undtagelse, tilkommer det således medlemsstaterne inden for rammerne af de nationale foranstaltninger til gennemførelse af dette direktiv at fastsætte procedurereglerne for indgivelsen af en anmodning om undtagelse, og de har i denne henseende en skønsmargen, forudsat at disse regler fastsættes således, at de sikrer, at potentielle ansøgninger om undtagelser kan behandles og i givet fald tildes rettidigt.
- 32 Ifølge Parlamentet er det således forslaget til lov til gennemførelse af det anfægtede direktiv i Tyskland, der skal tages i betragtning, og hvorefter de erhvervsdrivende gives mulighed for at indgive en ansøgning om undtagelse inden for 30 dage efter ikrafttrædelsen af denne nationale lov den 12. december 2019, og hvis sagsøgeren i denne forbindelse skulle undlade at indgive sin anmodning inden for den af de nationale myndigheder fastsatte frist, er det den nævnte tyske lov, der har indvirkning på sagsøgerens retsstilling og ikke det anfægtede direktiv. Efter Parlamentets opfattelse har medlemsstaterne, selv om det anfægtede direktiv fastsætter en frist for indrømmelse af undtagelser, en skønsmargen for så vidt angår datoen for indgivelse af enhver ansøgning om undtagelse, hvilket indebærer, at den samlede varighed af den periode, hvori ansøgningerne kan indgives af de erhvervsdrivende og behandles af de nationale myndigheder – en varighed, som sagsøgeren i det foreliggende tilfælde hævder er for kort eller for strengt fastsat – varierer fra medlemsstat til medlemsstat. I Tyskland kan undtagelsesansøgningerne således indgives og behandles inden for en periode på fem til seks måneder mellem den 12. december 2019 og den 24. maj 2020.
- 33 Rådet har gjort gældende, at sagsøgeren hverken i almindelighed er umiddelbart berørt af det anfægtede direktiv eller i særdeleshed af den eneste bestemmelse i dette direktiv, som sagsøgeren har nedlagt påstand om delvis annulation af. I denne henseende har sagsøgeren ikke forklaret, hvorledes en eller flere af de retlige forpligtelser, som medlemsstaterne er pålagt ved det anfægtede direktiv, herunder den frist, der er pålagt dem til at indrømme undtagelser til direktiv 2009/73 som ændret, kan have direkte retsvirkninger for sagsøgerens situation. Desuden er konsekvenserne for sagsøgeren af gennemførelsen af det anfægtede direktiv, således som de er anført i stævningen, rent hypotetiske,

da de kun ville blive realiseret, såfremt sagsøgeren ikke blev indrømmet en undtagelse, hvilket forhold ikke var kendt på tidspunktet for anlæggelsen af nærværende søgsmål. Desuden råder medlemsstaterne over en skønsmargen ved vedtagelsen af de nationale foranstaltninger til gennemførelse af det anfægtede direktiv, og de har navnlig vide skønsebeføjelser med hensyn til muligheden for at indrømme undtagelser for transmissionslinjer til og/eller fra tredjelande. Ved i stævningens punkt 21 at fremhæve, at »når ændringsdirektivet er gennemført i Tyskland, finder den tyske lovgivning til gennemførelse af direktiv [2009/73] fuld anvendelse på den tyske strækning af Nord Stream«, og ved ligeledes at anføre, at selskabet har til hensigt at anmode de tyske myndigheder om en undtagelse, har sagsøgeren selv indrømmet, at betingelserne for, at selskabet er umiddelbart berørt af det anfægtede direktiv, ikke er opfyldt i det foreliggende tilfælde.

- 34 Sagsøgeren har i stævningen og i sine bemærkninger til Parlamentets og Rådets formalitetsindsigelser gjort gældende, at selskabet er umiddelbart berørt af det anfægtede direktiv, idet kravene i direktiv 2009/73 ifølge sagsøgeren finder anvendelse på sagsøgeren, når den tyske regulerende myndighed ikke har truffet en afgørelse om undtagelse i henhold til artikel 49a som tilføjet sidstnævnte direktiv ved det anfægtede direktiv. Dette gælder forpligtelserne vedrørende adskillelse af transmissionssystemer og transmissionssystemoperatører som fastsat i artikel 9 i direktiv 2009/73; forpligtelsen til at give tredjepart adgang til sin rørledning som fastsat i dette direktivs artikel 32 og tarifmæssige forpligtelser som fastsat i nævnte direktivs artikel 41, stk. 1 og 6, og i de tilsvarende tyske gennemførelsesbestemmelser.
- 35 Disse nye forpligtelser vil for sagsøgeren medføre væsentlige ændringer i den for sagsøgeren relevante aktionæraftale, selskabets vedtægter og den gastransmissionsaftale, som sagsøgeren har indgået med Gazprom export LLC. Muligheden for at opnå en undtagelse fra den tyske regulerende myndighed i henhold til den nye artikel 49a i det anfægtede direktiv, som i sagsøgerens tilfælde ville være uforholdsmæssigt vanskelig eller endog umulig at opnå, afhjælper imidlertid ifølge sagsøgeren ikke den direkte og alvorlige påvirkning af sagsøgerens situation som følge af det nævnte direktiv, bl.a. fordi denne form for undtagelse kun gælder for visse af de forpligtelser, der er fastsat i direktiv 2009/73, fordi disse undtagelser kun indrømmes midlertidigt, og fordi den alt for korte frist, inden for hvilken de nationale regulerende myndigheder skal træffe afgørelse om ansøgningerne om undtagelse, i den foreliggende sag senest den 24. maj 2020, er til hinder for sagsøgerens mulighed for at opnå en sådan undtagelse. Hvad endelig angår den bestemmelse i det anfægtede direktiv, der fastsætter denne frist, og som sagsøgeren har nedlagt påstand om annullation af i den foreliggende sag, overlader den ikke medlemsstaterne nogen skønsebeføjelse, således at dens anvendelse er helt automatisk og udelukkende følger af EU-retten.
- 36 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at det følger af fast retspraksis, at betingelsen om, at en fysisk eller juridisk person skal være umiddelbart berørt af den EU-retsakt, der er genstand for søgsmålet, således som fastsat i den anden hypotese i artikel 263, stk. 4, TEUF, kræver, at to kumulative kriterier er opfyldt, nemlig dels, at denne retsakt skal have direkte virkning på sagsøgerens retsstilling, dels, at den ikke overlader nogen skønsebeføjelser til adressaterne for denne, som har ansvaret for gennemførelsen, idet denne er helt automatisk og udelukkende følger af EU-retten uden anvendelse af andre mellemliggende bestemmelser (kendelse af 19.6.2008, *US Steel Košice mod Kommissionen*, C-6/08 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2008:356, præmis 60, og dom af 6.11.2018, *Scuola Elementare Maria Montessori mod Kommissionen*, *Kommissionen mod Scuola Elementare Maria Montessori* og *Kommissionen mod Ferracci*, C-622/16 P – C-624/16 P, EU:C:2018:873, præmis 42).
- 37 Det samme gælder, når adressaterne kun har en rent teoretisk mulighed for at undlade at efterkomme en EU-retsakt, og der ikke er nogen tvivl om, at de vil give retsakten virkninger efter dens indhold (jf. kendelse af 19.6.2008, *US Steel Košice mod Kommissionen*, C-6/08 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2008:356, præmis 61 og den deri nævnte retspraksis, og dom af 4.12.2019, *Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo mod Kommissionen*, C-342/18 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2019:1043, præmis 39 og den deri nævnte retspraksis).

- 38 I det foreliggende tilfælde skal det generelt fastslås, at fra det anfægtede direktivs ikrafttræden kan operatører af rørledninger, såsom sagsøgeren, nu potentielt konstatere, at en del af deres gastransmissionslinjer, i den foreliggende sag den del, der er beliggende mellem en medlemsstat og et tredjeland frem til medlemsstaternes område, eller den del, der befinder sig i medlemsstatens søterritorium, er underlagt de forpligtelser, der er fastsat i direktiv 2009/73 og de nationale bestemmelser til gennemførelse af sidstnævnte direktiv som ændret.
- 39 Hvad angår de konkrete forpligtelser, som en del af visse operatørers gastransmissionslinjer, såsom sagsøgeren, nu er underlagt i henhold til bestemmelserne i direktiv 2009/73 som ændret, og måden, hvorpå disse forpligtelser præcist er defineret, afhænger disse imidlertid af de nationale gennemførelsesforanstaltninger, som den medlemsstat, i hvis søterritorium denne del af ledningen er beliggende, vedtager eller har vedtaget i henhold til det anfægtede direktivs artikel 2, sammenholdt med artikel 288, stk. 3, TEUF, og dette senest den 24. februar 2020.
- 40 Et direktiv kan nemlig ikke i sig selv skabe forpligtelser for private og kan derfor ikke som sådan påberåbes af de nationale myndigheder over for erhvervsdrivende, når disse myndigheder ikke forinden har truffet foranstaltninger til gennemførelse af direktivet (dom af 26.2.1986, Marshall, 152/84, EU:C:1986:84, præmis 48, og kendelse af 7.7.2014, Group'Hygiène mod Kommissionen, T-202/13, EU:T:2014:664, præmis 33. Jf. ligeledes i denne retning dom af 14.7.1994, Faccini Dori, C-91/92, EU:C:1994:292, præmis 20 og 25).
- 41 Uanset om disse bestemmelser er klare og tilstrækkeligt præcise, kan bestemmelserne i det anfægtede direktiv således ikke forud for og uafhængigt af vedtagelsen af statslige gennemførelsesforanstaltninger være en direkte eller umiddelbar kilde til forpligtelser, der påhviler sagsøgeren, og som derfor umiddelbart kan påvirke dennes retsstilling som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF (jf. i denne retning dom af 27.6.2000, Salamander m.fl. mod Parlamentet og Rådet, T-172/98 og T-175/98 – T-177/98, EU:T:2000:168, præmis 54, og kendelse af 7.7.2014, Group'Hygiène mod Kommissionen, T-202/13, EU:T:2014:664, præmis 33). Navnlig kan den tyske regulerende myndighed ikke, når Forbundsrepublikken Tyskland ikke har vedtaget foranstaltninger til gennemførelse af det anfægtede direktiv, kræve, at sagsøgeren overholder de nye forpligtelser, der finder anvendelse på sagsøgeren, således som dette er fastsat i direktivet.
- 42 I denne henseende er den omstændighed, at sagsøgerens aktiviteter nu delvist er reguleret af EU-retten, i det foreliggende tilfælde ved direktiv 2009/73 som ændret, under alle omstændigheder kun en konsekvens af sagsøgerens valg om at udvikle og opretholde sin aktivitet på Unionens område, i det foreliggende tilfælde i en af Unionens medlemsstaters søterritorium (jf. i denne retning dom af 21.12.2011, Air Transport Association of America m.fl., C-366/10, EU:C:2011:864, præmis 127 og 128). Det anfægtede direktiv har imidlertid ikke som sådan og siden dets ikrafttræden haft umiddelbare og konkrete virkninger på retsstillingen for operatører som sagsøgeren og får det under alle omstændigheder ikke før udløbet af den gennemførelsesfrist, der er fastsat i direktivets artikel 2, stk. 1.
- 43 Hvis sagsøgerens synspunkt om, at selskabets retsstilling er blevet direkte berørt af ikrafttrædelsen af det anfægtede direktiv med den begrundelse, at driften af sagsøgerens net af dobbelte rørledninger »Nord Stream« tidligere faldt uden for det materielle anvendelsesområde for direktiv 2009/73, antages, vil det svare til at antage, at hver gang Unionen vedtager ny lovgivning på et område ved at pålægge erhvervsdrivende forpligtelser, som de ikke tidligere har været underlagt, vil denne lovgivning, selv om den blev vedtaget i form af et direktiv i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure, nødvendigvis påvirke de erhvervsdrivende umiddelbart i henhold til artikel 263, stk. 4, TEUF. En sådan tilgang vil imidlertid være i strid med selve ordlyden af artikel 288, stk. 3, TEUF, hvorefter »[direktiver] er med hensyn til det tilsigtede mål bindende for enhver medlemsstat, som [de] rettes til, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen«, og følgelig med den omstændighed, at de erhvervsdrivende principielt berøres i deres retsstilling af de nationale foranstaltninger til gennemførelse af ethvert direktiv.

- 44 I den foreliggende sag er det således kun gennem de nationale foranstaltninger til gennemførelse af det anfægtede direktiv, som medlemsstaterne, i det foreliggende tilfælde Forbundsrepublikken Tyskland for så vidt angår sagsøgeren, vil vedtage eller har vedtaget, at de erhvervsdrivende, såsom sagsøgeren, på de betingelser, som disse medlemsstater har fastsat, bliver eller er underlagt forpligtelserne i direktiv 2009/73 som ændret ved det anfægtede direktiv (jf. i denne retning kendelse af 10.9.2002, Japan Tobacco og JT International mod Parlamentet og Rådet, T-223/01, EU:T:2002:205, præmis 47, og af 7.7.2014, Group'Hygiène mod Kommissionen, T-202/13, EU:T:2014:664, præmis 33 og 36).
- 45 På dette punkt forelå der for det første på tidspunktet for anlæggelsen af nærværende søgsmål ikke sådanne gennemførelsesforanstaltninger for så vidt angår Forbundsrepublikken Tyskland. For det andet og under alle omstændigheder må det i modsætning til, hvad sagsøgeren har gjort gældende, konstateres, at for så vidt angår de nationale gennemførelsesforanstaltninger, som senest den 24. februar 2020 skulle vedtages af medlemsstaterne og gøre forpligtelserne i direktiv 2009/73 som ændret ved det anfægtede direktiv bindende for operatørerne, rådede de nævnte medlemsstater over en skønsbeføjelse ved gennemførelsen af dette direktivs bestemmelser.
- 46 Hvad for det første angår de forpligtelser, der er fastsat i artikel 9 i direktiv 2009/73 som ændret, har medlemsstaterne nemlig mulighed for i medfør af det nye første afsnit i stk. 8 og stk. 9 i artikel 9, som tilføjet ved det anfægtede direktiv, at beslutte ikke at anvende forpligtelsen til at adskille transmissionssystemer og transmissionssystemoperatører som fastsat i nævnte artikel 9, stk. 1. Nærmere bestemt »kan« medlemsstaterne for så vidt angår den del af gastransmissionsnettet, der forbinder en medlemsstat med et tredjeland mellem grænsen til den nævnte medlemsstat og det første sammenkoblingspunkt med denne medlemsstats net, træffe beslutning herom, dels når transmissionssystemet den 23. maj 2019 tilhørte en vertikalt integreret virksomhed, dels når transmissionssystemet den 23. maj 2019 tilhørte en vertikalt integreret virksomhed, og der findes bestemmelser, som sikrer en mere effektiv uafhængighed af transmissionssystemoperatøren end bestemmelserne i kapitel IV i direktiv 2009/73. Det gælder ligeledes, at medlemsstaterne i henhold til artikel 14, stk. 1, i dette direktiv, som indsat ved det anfægtede direktiv, kan beslutte ikke at anvende artikel 9, stk. 1, i dette direktiv og efter forslag fra ejeren af det pågældende transmissionssystem og med Kommissionens godkendelse udpege en uafhængig systemoperatør.
- 47 For det andet kan de nationale myndigheder som følge af de ændringer, der ved det anfægtede direktiv er foretaget af direktiv 2009/73, navnlig dem, der vedrører artikel 36 og tilføjes af artikel 49a, beslutte at indrømme undtagelser fra visse af artiklerne i direktiv 2009/73 som ændret for »større nye anlæg i gasinfrastrukturen« og »gastransmissionslinjer mellem [medlemsstater] og [tredjelande] færdiggjort før den 23. maj 2019«, i det foreliggende tilfælde for så vidt angår artikel 36 undtagelser fra artikel 9, 32, 33, 34 og artikel 41, stk. 6, 8 og 10, og for så vidt angår artikel 49a undtagelser fra artikel 9, 10, 11, 32 og artikel 41, stk. 6, 8 og 10.
- 48 Som Parlamentet med rette har gjort gældende, tilkommer det medlemsstaterne at vedtage nationale foranstaltninger, der gør det muligt for de berørte operatører at ansøge om at blive omfattet af disse undtagelser, som præcist fastsætter betingelserne for at opnå disse undtagelser, henset til de generelle kriterier, der er fastsat i artikel 49a i direktiv 2009/73 som ændret, og som fastsætter den procedure, der gør det muligt for deres nationale regulerende myndigheder at træffe afgørelse om sådanne ansøgninger inden for de frister, der er fastsat i det anfægtede direktiv. Med henblik på gennemførelsen af disse bestemmelser har de nationale regulerende myndigheder desuden vide skønsbeføjelser med hensyn til indrømmelse af sådanne undtagelser og de eventuelle særlige betingelser, som disse undtagelser kan underlægges (jf. analogt dom af 4.12.2019, Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo mod Kommissionen, C-342/18 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2019:1043, præmis 48-53).
- 49 Det følger af det ovenstående, at sagsøgeren generelt set ikke er umiddelbart berørt af det anfægtede direktivs bestemmelser.

- 50 Dette gælder ligeledes for så vidt angår den eneste bestemmelse, som sagsøgeren påstår annulleret, nemlig den nye artikel 49a, stk. 3, første punktum, der blev indsat ved det anfægtede direktiv, hvorefter »[af]gørelser [om undtagelser] i henhold til stk. 1 og 2 [i denne artikel 49a] vedtages senest den 24. maj 2020«. Denne indsatte formulering fastsætter nemlig en forpligtelse for de nationale regulerende myndigheder, der har til opgave at behandle ansøgninger om undtagelser i henhold til denne bestemmelse, til at træffe afgørelse om disse ansøgninger senest den 24. maj 2020. Denne pligt til at handle inden for en tidsmæssig begrænsning påhviler således direkte de nationale myndigheder.
- 51 Uanset om medlemsstaterne har et råderum ved gennemførelsen af denne bestemmelse i det anfægtede direktiv, berører den forpligtelse, som EU-lovgiver således har fastsat, derimod ikke direkte de operatører, der indgiver sådanne ansøgninger om undtagelser, eller som, i lighed med sagsøgeren, har til hensigt at gøre det. Som Parlamentet har anført, uden at dette er blevet bestridt af sagsøgeren, bestemmer den tyske lov om gennemførelse af det anfægtede direktiv, at de erhvervsdrivende skulle indgive en ansøgning om undtagelse senest 30 dage efter ikrafttrædelsen af denne nationale lov. Sagsøgerens retsstilling er således umiddelbart berørt af denne nationale bestemmelse, eftersom selskabets ret til at anmode om en undtagelse fra visse forpligtelser i direktiv 2009/73, som ændret ved det anfægtede direktiv, er afgrænset, herunder tidsmæssigt, af den nævnte nationale bestemmelse, både hvad angår fristen, inden for hvilken ansøgningen skal indgives, og for så vidt angår den frist, inden for hvilken ansøgningen behandles. Desuden fastsætter det anfægtede direktiv ikke, hvilke konsekvenser der skal drages for så vidt angår en ansøgning om undtagelse, der behandles af en national regulerende myndighed, hvis denne myndighed ikke er i stand til at overholde den frist for at træffe afgørelse om nævnte ansøgning, der er fastsat i det nævnte direktiv.
- 52 Endelig kan sagsøgeren ikke påberåbe sig den løsning, som Retten valgte i dom af 7. oktober 2009, *Vischim mod Kommissionen* (T-380/06, EU:T:2009:392). Det fremgår ganske vist af den nævnte dom, navnlig af dommens præmis 58, at Retten i den sag, der gav anledning til denne dom, anerkendte, at sagsøgeren var umiddelbart og individuelt berørt af det anfægtede direktiv, idet sidstnævnte direktiv optog et kemisk stof i bilaget til grunddirektivet, som det udgjorde en gennemførelsesforanstaltning til. Det må imidlertid konstateres, at denne holdning i retspraksis skyldtes denne sagsøgers særlige egenskaber. Sagsøgeren var nemlig ophavsmand til den anmeldelse, der førte dels til undersøgelsesproceduren af det kemiske stof, hvilken procedure specifikt vedrørte et af dennes produkter, dels til optagelsen af dette stof i bilaget. Desuden var selskabet indehaver af eksisterende godkendelser af plantebeskyttelsesmidler, der indeholder det nævnte kemiske stof. Denne faktiske situation kan således på ingen måde sammenlignes med den foreliggende sag.
- 53 Det følger af samtlige ovenstående betragtninger, at sagsøgeren hverken er umiddelbart berørt af det anfægtede direktiv eller af den bestemmelse i dette direktiv, som sagsøgeren har nedlagt påstand om delvis annulation af.

Om sagsøgeren er individuelt berørt

- 54 Parlamentet har gjort gældende, at sagsøgeren ikke er individuelt berørt. Hvad angår den omstændighed, at et begrænset antal operatører er berørt af det anfægtede direktiv, har Parlamentet dels gjort gældende, at muligheden for med større eller mindre nøjagtighed at fastslå antallet eller endog identiteten af de personer, som direktivet finder anvendelse på, ikke er tilstrækkelig til at godtgøre, at sagsøgeren er individuelt berørt, dels, at dette begrænsede antal skyldes de oligopolistiske kendetegn ved den pågældende sektor, nemlig gastransmission gennem rørledninger. Under alle omstændigheder havde sagsøgeren på tidspunktet for vedtagelsen af det anfægtede direktiv ikke erhvervet særlige rettigheder til at drive sin gasinfrastruktur, i det foreliggende tilfælde retten til at drive denne infrastruktur uden for medlemsstaternes landområde. Sagsøgeren har i øvrigt ikke godtgjort, at der foreligger kendetegn, som er særegne for selskabet, eller som skulle adskille nettet af to »Nord Stream«-rørledninger fra enhver anden grænseoverskridende sammenkoblingslinje, der

faktisk eller potentielt befinder sig i en identisk eller lignende situation. Hvad angår det anfægtede direktivs økonomiske følger for sagsøgerens aktiviteter kan sådanne virkninger ikke godtgøre, at sagsøgeren er individuelt berørt af direktivet.

- 55 Rådet har gjort gældende, at sagsøgeren ikke er individuelt berørt af det anfægtede direktiv, eftersom det, selv om det antages, at direktivet kan have retsvirkninger på sagsøgerens situation, fremgår, at direktivets bestemmelser finder anvendelse på objektivt bestemte retlige situationer, og at de ikke individualiserer sagsøgeren på samme måde som en adressat for en individuel beslutning. Det anfægtede direktiv finder nemlig anvendelse på alle gastransmissionslinjer mellem en medlemsstat og et tredjeland, hvad enten der er tale om transmissionslinjer på land eller til søs eller allerede eksisterende, færdige eller nye linjer eller transmissionslinjer, der efter Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Unionen er blevet transmissionslinjer mellem en medlemsstat og et tredjeland, eller transmissionslinjer, der som følge af nye medlemsstaters tiltrædelse af Unionen er blevet omfattet af dette direktivs anvendelsesområde.
- 56 Ifølge Rådet kan sagsøgeren i øvrigt ikke hævde at have en velerhvervet ret til at opretholde sin tidligere status som infrastrukturoperator, der ikke er reguleret af EU-retten. Dette ville nemlig svare til at forbyde Unionens medlovgiver at vedtage enhver ny regel, der finder generel anvendelse på drift af gastransmissionslinjer mellem en medlemsstat og et tredjeland frem til medlemsstatens område eller frem til denne medlemsstats søterritorium. Under alle omstændigheder har det anfægtede direktiv ikke gjort indgreb i rækkevidden eller udøvelsen af en allerede eksisterende særlig eller eksklusiv rettighed fra sagsøgerens side.
- 57 Sagsøgeren har gjort gældende, at selskabet er individuelt berørt af det anfægtede direktiv, da det tilhører en lukket og begrænset kreds af fem operatører, der er berørt af direktivet, nemlig ejere og operatører af gastransmissionslinjer, der er færdigbygget og i drift den 23. maj 2019, som forbinder tredjelands og EU-medlemsstater ad søvejen, og som omfatter et sammenkoblingspunkt beliggende på Unionens område. Ifølge sagsøgeren har det anfægtede direktiv medført, at alle disse operatører er omfattet af alle de normative forpligtelser i direktiv 2009/73 og de forpligtelser, der er fastsat i de nationale gennemførelsesbestemmelser, på et tidspunkt, hvor alle investeringsbeslutninger vedrørende deres infrastrukturer var blevet truffet for længe siden, og hvor de nævnte infrastrukturer allerede var opført og taget i brug. Til forskel fra operatører af infrastruktur, der vil blive opført i fremtiden under hensyntagen til denne nye lovgivningsmæssige begrænsning, er operatører såsom sagsøgeren således ved det anfægtede direktiv blevet frataget deres status som operatører af infrastruktur, der ikke er reguleret. Betingelserne for udøvelsen af deres virksomhed er utvivlsomt mindre gunstige end tidligere som omhandlet i præmis 61 i dom af 27. februar 2014, Stichting Woonpunt m.fl. mod Kommissionen (C-132/12 P, EU:C:2014:100), eftersom de påvirkes af en grundlæggende ændring af den lovgivning, der finder anvendelse på deres infrastrukturer, og dette har haft betydelige konsekvenser for finansierungsstrukturerne for disse infrastrukturer og for deres partnerskaber med gasleverandørerne såsom Gazprom export, der er sagsøgerens eneste kunde. Disse operatører adskiller sig desuden fra fremtidige operatører, eftersom de infrastrukturer, som de i fremtiden vil skulle opføre, pr. definition ikke vil være infrastrukturer, der var i drift den 23. maj 2019, som omhandlet i det anfægtede direktiv.
- 58 Det skal i denne henseende bemærkes, at det følger af fast retspraksis, at fysiske eller juridiske personer, bortset fra adressaterne for en EU-retsakt, kun opfylder betingelsen om at være individuelt berørt som omhandlet i det andet tilfælde i artikel 263, stk. 4, TEUF, hvis den anfægtede retsakt rammer dem på grund af visse egenskaber, som er særlige for dem, eller på grund af en faktisk situation, der adskiller dem fra alle andre og derfor individualiserer dem på lignende måde som en adressat (dom af 15.7.1963, Plaumann mod Kommissionen, 25/62, EU:C:1963:17, og af 3.10.2013, Inuit Tapiriit Kanatami m.fl. mod Parlamentet og Rådet, C-583/11 P, EU:C:2013:625, præmis 72).
- 59 I den foreliggende sag anser sagsøgeren sig for at være individuelt berørt af det anfægtede direktiv og navnlig af den bestemmelse i dette direktiv, som selskabet har nedlagt påstand om delvis annulation af, med den begrundelse, at selskabet tilhører en begrænset kreds af erhvervsdrivende, der er særligt

berørt af det anfægtede direktiv, på samme måde som adressaterne for individuelle beslutninger. Denne kreds består af ejere og operatører af rørledninger, der er færdiggjort og i drift den 23. maj 2019, som befinder sig i tredjelandes søterritorium, og som omfatter et sammenkoblingspunkt beliggende på Unionens område. Der er således kun fem gastransmissionslinjer, der er berørt af det anfægtede direktiv, nemlig den, der forvaltes af sagsøgeren, samt gastransmissionslinjerne Greenstream, Medgaz, Maghreb-Europe Gas Pipeline og Transmed.

- 60 I denne henseende bemærkes, at den omstændighed, at det er muligt med større eller mindre nøjagtighed at fastlægge antallet eller endog identiteten af de retssubjekter, som en EU-foranstaltning finder anvendelse på, på ingen måde indebærer, at disse retssubjekter skal anses for individuelt berørt af denne foranstaltning, når det er ubestridt, at den anvendes på grundlag af objektive retlige eller faktiske kriterier, som er opstillet i den pågældende retsakt (jf. dom af 28.4.2015, T & L Sugars og Sidul Açúcares mod Kommissionen, C-456/13 P, EU:C:2015:284, præmis 64 og den deri nævnte retspraksis).
- 61 Hvad angår de rørledninger, som sagsøgeren har nævnt, herunder den, som selskabet forvalter, må det konstateres, at anvendelsen af det anfægtede direktiv på disse sker på grundlag af objektive retlige og faktiske kriterier, der er fastsat i dette direktiv. Ifølge det objektive kriterium, som lovgiver har fastsat i artikel 49a, stk. 1, som tilføjet til direktiv 2009/73 ved det anfægtede direktiv, finder direktivet anvendelse på gastransmissionslinjer, der var færdiggjort inden den 23. maj 2019, hvor det anfægtede direktiv trådte i kraft. Som Parlamentet i det væsentlige har gjort gældende, kan det begrænsede antal operatører, der er berørt af det anfægtede direktiv, desuden forklares dels med den omstændighed, at det regulerer store og særligt omkostningstunge gasinfrastrukturer, hvis antal, henset til de rumlige, økonomiske og geopolitiske begrænsninger, er begrænset på Unionens område, dels af den omstændighed, at det nævnte direktiv udelukkende regulerer de endnu færre store gasinfrastrukturer, der forbinder Unionen med tredjelande.
- 62 Henset til det omhandlede specifikke økonomiske område gør den omstændighed, at det anfægtede direktiv kun har til formål at regulere et begrænset antal operatører, der var identificeret eller identificerbare ved vedtagelsen af dette direktiv, det således ikke muligt at fastslå, at disse operatører var individuelt berørt af direktivet på samme måde som adressaterne for denne retsakt eller adressaterne for individuelle beslutninger.
- 63 Det er korrekt, at Domstolen i dom af 18. maj 1994, Codorniu mod Rådet (C-309/89, EU:C:1994:197), fastslog, at en normativ bestemmelse under visse omstændigheder kan berøre visse erhvervsdrivende individuelt. Denne retspraksis kan imidlertid ikke påberåbes i den foreliggende sag, eftersom det i den foreliggende sag anfægtede direktiv til forskel fra den forordning, der blev anfægtet i den nævnte sag, ikke har tilsidesat sagsøgerens specifikke rettigheder (jf. i denne retning kendelse af 23.11.1995, Asocarne mod Rådet, C-10/95 P, EU:C:1995:406, præmis 43). Dette gælder også henvisningen til dom af 27. februar 2014, Stichting Woonlinie m.fl. mod Kommissionen (C-133/12 P, EU:C:2014:105).
- 64 I modsætning til, hvad sagsøgeren har gjort gældende, og som det er fastslået i præmis 42 i nærværende kendelse, havde selskabet i det foreliggende tilfælde nemlig ikke en ret til at drive og/eller fortsætte med at drive nettet af to rørledninger, »Nord Stream«, samtidig med at det var fritaget for alle EU-retlige lovgivningsmæssige begrænsninger, i det mindste hvad angår den del af denne gastransmissionslinje, der befinder sig på Unionens område, i det foreliggende tilfælde på en medlemsstats søterritorium. Den omstændighed, at sagsøgeren ved vedtagelsen af det anfægtede direktiv var en del af en begrænset, identificeret eller identificerbar kreds af operatører, der var berørt af udvidelsen af det territoriale og/eller materielle anvendelsesområde for direktiv 2009/73, gør det således ikke muligt at fastslå, at sagsøgeren er individuelt berørt af det anfægtede direktiv, eftersom det er ubestridt, at dets anvendelse sker på grundlag af objektive retlige og faktiske kriterier, som EU-lovgiver har fastlagt i den omhandlede retsakt. Sagsøgeren har desuden ikke godtgjort, at

EU-lovgiver vedtog det anfægtede direktiv under hensyntagen til de særlige forhold, der gør sig gældende for sagsøgeren eller for de fire andre rørledninger, som sagsøgeren har henvist til, og som allerede var i drift den 23. maj 2019.

- 65 Hvad endelig angår sagsøgerens argumentation om det anfægtede direktivs betydelige økonomiske indvirkning på selskabets aktiviteter som operatør af »Nord Stream«-rørledningen skal det bemærkes, at det ikke er tilstrækkeligt, at visse operatører er økonomisk mere berørt af en almenyldig retsakt end andre, for at individualisere dem i forhold til disse andre operatører, når denne retsakt, som i det foreliggende tilfælde, under alle omstændigheder finder anvendelse på grundlag af en objektivt fastlagt situation (jf. i denne retning kendelse af 18.12.1997, Sveriges Betodlares og Henrikson mod Kommissionen, C-409/96 P, EU:C:1997:635, præmis 37, dom af 2.3.2010, Arcelor mod Parlamentet og Rådet, T-16/04, EU:T:2010:54, præmis 106, og af 16.12.2011, Enviro Tech Europe og Enviro Tech International mod Kommissionen, T-291/04, EU:T:2011:760, præmis 110).
- 66 Den omstændighed alene, at en sagsøger kan miste en betydelig indtægtskilde som følge af nye EU-retlige bestemmelser, godtgør desuden ikke, at vedkommende befinder sig i en særlig situation, og er ikke tilstrækkeligt til at godtgøre, at denne lovgivning berører vedkommende individuelt. I denne henseende skal en sagsøger nemlig for Retten – hvilket ikke er tilfældet i den foreliggende sag – føre bevis for omstændigheder, der gør det muligt at fastslå, at det påståede tab kan individualisere sagsøgeren i forhold til alle andre erhvervsdrivende, der er berørt af nævnte lovgivning på samme måde som sagsøgeren (dom af 16.12.2011, Enviro Tech Europe og Enviro Tech International mod Kommissionen (T-291/04, EU:T:2011:760, præmis 110).
- 67 Det følger af samtlige ovenstående betragtninger, at sagsøgeren heller ikke er individuelt berørt af det anfægtede direktiv.
- 68 Uden at det er fornødent at tage stilling til, om sagsøgeren har søgsmålsinteresse, eller om påstandene kan antages til realitetsbehandling, for så vidt som de alene tilsigter en delvis annulation af det anfægtede direktiv, afvises søgsmålet.

Anmodningerne om intervention

- 69 I henhold til procesreglementets artikel 144, stk. 3, kan der, når sagsøgte fremsætter en formalitetsindsigelse eller en påstand om manglende kompetence som omhandlet i artikel 130, stk. 1, først tages stilling til anmodningen om intervention, når formalitetsindsigelsen er blevet forkastet eller henskudt til afgørelse i forbindelse med sagens realitet. I henhold til procesreglementets artikel 142, stk. 2, mister interventionen desuden sin genstand, bl.a. såfremt sagen afvises.
- 70 Da formalitetsindsigelserne er blevet taget til følge i den foreliggende sag, og da nærværende kendelse følgelig afslutter sagens behandling, er det således uforholdsmæssigt at træffe afgørelse om de anmodninger om intervention, der er fremsat af Republikken Estland, Republikken Letland, Republikken Litauen, Republikken Polen og Kommissionen.

Sagsomkostninger

- 71 I henhold til procesreglementets artikel 134, stk. 1, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Parlamentet og Rådet har nedlagt påstand herom, pålægges det sagsøgeren at betale sagsomkostningerne.
- 72 I henhold til procesreglementets artikel 138, stk. 1, bærer medlemsstater og institutioner, der er indtrådt i en sag, deres egne omkostninger. I henhold til procesreglementets artikel 144, stk. 10, bærer den, der anmoder om intervention, og hovedparterne, når hovedsagen afsluttes, inden der er truffet

afgørelse om en anmodning, hver især de omkostninger, som de har haft i forbindelse med anmodningen om intervention. Følgelig bærer sagsøgeren, Parlamentet og Rådet samt Republikken Estland, Republikken Letland, Republikken Litauen, Republikken Polen og Kommissionen hver deres egne omkostninger i forbindelse med interventionsbegæringerne.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Ottende Afdeling):

- 1) **Søgsmålet afvises.**
- 2) **Det er uforholdsmæssigt at træffe afgørelse om anmodningerne om intervention fra Republikken Estland, Republikken Letland, Republikken Litauen, Republikken Polen og Europa-Kommissionen.**
- 3) **Nord Stream AG betaler Europa-Parlamentets og Rådet for Den Europæiske Unions omkostninger med undtagelse af omkostninger vedrørende anmodningerne om intervention.**
- 4) **Nord Stream, Parlamentet og Rådet samt Republikken Estland, Republikken Letland, Republikken Litauen, Republikken Polen og Kommissionen bærer hver deres egne omkostninger i forbindelse med anmodningerne om intervention.**

Udfærdiget i Luxembourg den 20. maj 2020.

E. Coulon
Justitssekretær

J. Svenningsen
Afdelingsformand